

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Механіко-математичний факультет
Кафедра економіки та менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи _____ О. А. Кузнецова

26 серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КРИЗИС- МЕНЕДЖМЕНТ

Ступінь бакалавра

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Спеціальність 073 Менеджмент

освітньо-професійна програма Менеджмент

2020 – 2021 навчальний рік

Розробник: Глубоченко Катерина Олександрівна, доцент кафедри економіки та менеджменту, кандидат наук з державного управління Глуб (Глубоченко К.О.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та менеджменту

Протокол № 1 від «26» серпня, 2020 р.

Завідувач кафедри Стройко (Стройко Т.В.)

«26» серпня, 2020 р.

Програму погоджено з гарантом ОП (073 Менеджмент) Данік (Данік Н.В.)

Анотація

Формування сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань в галузі кризис-менеджменту дозволяє студентам оволодіти знаннями і навичками управління у кризових ситуаціях, розв'язання складних завдань стратегічного значення в ринкових умовах, організації системи управління, адекватної вимогам сучасної економіки.

Знання з кризис-менеджменту необхідні усім учасникам економічних процесів, адже, володіння механізмами виявлення кризи і кризового стану підприємства, діагностування кризи та розробки заходів щодо їх нейтралізації дозволяє підвищити ефективність функціонування підприємства навіть у складних ринкових умовах.

Ця дисципліна формує теоретичну базу для вивчення фахових дисциплін «Міжнародний менеджмент», «Бізнес-планування», «Державне регулювання ЗЕД» та ін.

Ключові слова: кризис-менеджмент, економічні цикли, антикризове управління, діагностика фінансового стану підприємства.

Annotation

The creation of modern economic thinking and a system of special knowledge in the field of crisis management allows students to master the knowledge and skills of crisis management, solving complex problems of strategic importance in market conditions, organizing a management system adequate to the modern economy.

Knowledge of crisis management is necessary for all participants in economic processes, because managing the mechanisms to identify, forecast, and overcome the crisis, a crisis manager can increase the efficiency of the enterprise even in difficult market conditions.

The discipline creates the theoretical basis for such important subjects as “International Management”, “Business Planning”, “Public Regulation of Foreign Economic Activity”, etc.

Key words: crisis management, economic cycles, crisis, financial forecasting.

1. Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни		
		<i>денна форма навчання</i>		
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	Нормативна		
Індивідуальне науково-дослідне завдання – антикризова стратегія підприємства	Спеціальність: 073 Менеджмент	<i>Семестр</i>		
Загальна кількість годин – 90		1-й	<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: 8 аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	Ступінь: бакалавра	20 год.	<i>Практичні, семінарські</i>	
		20 год.		
-				
<i>Самостійна робота</i>				
110 год.		Вид контролю: екзамен		
-				
http://moodle.mdu.edu.ua/course/view.php?id=182				

Мова навчання – українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 40 год. – аудиторні заняття, 110 год. – самостійна робота (36%/67%).

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

Мета курсу: формування системи знань про теоретичні засади кризис-менеджменту, планування, організації, мотивації та контролю діяльності організації у несприятливих економічних та фінансових умовах.

Завдання курсу:

- засвоєння теоретичних основ управління підприємством в кризових і передкризових ситуаціях;
- ознайомлення з механізмами виявлення кризи і кризового стану підприємства;
- опрацювання практичних методів оцінки і діагностування кризи та розробки заходів щодо їх нейтралізації.

Передумови для вивчення дисципліни:

Менеджмент, Маркетинг, Фінанси, Економічний аналіз, Макроекономіка.

Навчальна дисципліна складається з 5-ти кредитів.

Програмні результати навчання:

Програмні результати навчання:

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

1. 3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність працювати у команді.

II. Фахові:

ФК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

ФК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

ФК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

ФК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

Тема 1. Концепція життєвого циклу (ЖЦ) підприємства

Тема 2. Кризове середовище та його вплив на діяльність підприємства.

Тема 3. Місце, роль та особливості кризових явищ у економічних системах.

Тема 4. Криза збутової політики

Тема 5. Криза фінансового стану підприємства

Тема 6. Криза логістичної політики підприємства

Тема 7. Виробничо-технологічна криза підприємства

Тема 8. Криза управління персоналом

Тема 9. Організаційна криза на підприємстві

Тема 10. Функції кризис-менеджменту

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Теоретичні основи кризис-менеджменту

Тема 1. Концепція життєвого циклу (ЖЦ) підприємства

Необхідність вивчення та прогнозування взаємовпливу ЖЦ продукції, технології, організаційної форми, підприємства, галузі тощо. ЖЦ конкурентної переваги та її роль у формуванні підприємства. Характеристика основних фаз ЖЦ підприємства.. Вплив зовнішніх та внутрішніх факторів на конфігурацію та тривалість ЖЦ підприємства.

Тема 2. Кризове середовище та його вплив на діяльність підприємства.

Необхідність дослідження факторів, що негативно впливають на діяльність організації. Загальна характеристика статистичних та динамічних моделей середовища функціонування підприємства: переваги та обмеження для використання в кризис-менеджменті. Загрози як кризоутворювальні фактори зовнішнього середовища. «Хвильові процеси» у зовнішньому середовищі. Необхідність та можливість прогнозування тривалості та періодичності циклів.

Кредит 2. Види кризових явищ на підприємстві

Тема 3. Місце, роль та особливості кризових явищ у економічних системах.

Багатоваріантність визначення кризових явищ на макро- та мікрорівнях в економіці. Типологія кризових явищ, причин та наслідків їх виникнення: збій, кризова ситуація, локальна криза, системна криза, стратегічна криза, катастрофа. Сутність, загальні та особливі характеристики кризових явищ.

Тема 4. Криза збутової політики

Симптоми, причини та механізми формування локальної кризи збуту підприємства під впливом зовнішніх та внутрішніх факторів. Типологія кризових ситуацій, що призводять до кризи збуту. Ринкові процеси як джерело та внутрішні фактори кризи збуту. Аналіз складу, структури та реалізації продукції, що випускається, рівня конкурентоспроможності продукції.

Кредит 3. Діагностика фінансового стану підприємства

Тема 5. Криза фінансового стану підприємства

Сутність та місце фінансової кризи в ланцюгу кризових явищ підприємства. Роль фінансів у діяльності підприємства. Багатоваріантність визначення категорії «фінансова криза» на підприємстві. Місце фінансової кризи підприємства у формуванні системної кризи, зв'язок з іншими локальними кризами. Симптоми, причини та механізм формування фінансової кризи підприємств.

Тема 6. Криза логістичної політики підприємства

Сутність та місце кризи постачання у ланцюгу кризових явищ на підприємстві. Роль постачання в діяльності підприємства. Багатоваріантність визначення категорії «криза постачання» на підприємстві. Зв'язок кризи постачання з іншими локальними кризами на підприємстві. Основні симптоми та причини формування кризи логістичної політики підприємства.

Кредит 4. Кризи управління підприємством

Тема 7. Виробничо-технологічна криза підприємства

Сутність та місце виробничо-технологічної кризи у ланцюгу кризових явищ на підприємстві. Роль виробничої підсистеми в діяльності підприємства. Багатоваріантність визначення категорії «виробничо-технологічна криза» на підприємстві. Зв'язок виробничо-технологічної кризи з іншими локальними кризами при формуванні системної кризи.

Тема 8. Криза управління персоналом

Сутність та місце кризи управління персоналом в організації. Роль і місце персоналу у формуванні, ідентифікації та подоланні кризових явищ взагалі. Місце кризи персоналу у

ланцюгу кризових явищ на підприємстві. Симптоми, причини та механізм формування кризи управління персоналом. Взаємозв'язок конфліктів та системної кризи підприємства; «людська складова» у перетворенні кризових ситуацій у локальні кризи відповідних підсистем, а останніх – у системну стратегічну кризу підприємства.

Кредит 5. Нейтралізація кризових явищ

Тема 9. Організаційна криза на підприємстві

Симптоми, причини та механізм формування організаційної кризи підприємства. Основні симптоми та причини організаційної кризи. Розбалансування організаційного, функціонального та виробничого потенціалів, підприємства, як причина системної кризи. Зміна форми власності та корпоратизація, як джерело кризи та створення можливості її подолання.

Тема 10. Функції кризис-менеджменту

Загальна характеристика кризис-менеджменту підприємства. Основні підходи до подолання кризових явищ на підприємстві. Типи антикризової реакції та кризис-менеджменту (реактивне, активне, планове). Характеристика основних етапів кризис-менеджменту: діяльність по запобіганню кризи (вплив на кризові ситуації), управління в умовах кризи (вплив на окремі локальні та системні кризи), діяльність по виводу підприємства з кризи (досягнення стабілізації та перехід до зростання).

3. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	Усь о-го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
<i>Кредит 1. Теоретичні основи кризис-менеджменту</i>						
Тема 1. Концепція життєвого циклу (ЖЦ) підприємства	15	2	2			11
Тема 2. Кризове середовище та його вплив на діяльність підприємства	15	2	2			11
Усього:	30	4	4			22
<i>Кредит 2. Види кризових явищ на підприємстві</i>						
Тема 3. Місце, роль та особливості кризових явищ у економічних системах	15	2	2			11
Тема 4. Криза збутової політики	15	2	2			11
Усього:	30	4	4			22
<i>Кредит 3. Діагностика фінансового стану підприємства</i>						
Тема 5. Криза фінансового стану підприємства	15	2	2			11
Тема 6. Криза логістичної політики підприємства	15	2	2			11
Усього:	30	4	4			22
<i>Кредит 4. Кризи управління підприємством</i>						
Тема 7. Виробничо-технологічна криза підприємства	15	2	2			11
Тема 8. Криза управління персоналом	15	2	2			11
Усього:	30	4	4			22
<i>Кредит 5. Нейтралізація кризових явищ</i>						
Тема 9. Організаційна криза на підприємстві	15	2	2			11
Тема 10. Функції кризис-менеджменту	15	2	2			11
Усього:	30	4	4			22

Заочна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	Усь о-го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
<i>Кредит 1. _____</i>						
Тема 1.						
Тема 2.						
Усього:						
<i>Кредит 2.</i>						
Тема 3.						
Тема 4.						
Усього:						
<i>Кредит 3.</i>						

Тема 5.						
Усього:						

4. Теми лекційних занять

Денна форма навчання

	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Теоретичні основи кризис-менеджменту</i>		
	Тема 1. Концепція життєвого циклу (ЖЦ) підприємства	2
	Тема 2. Кризове середовище та його вплив на діяльність підприємства	2
<i>Кредит 2. Види кризових явищ на підприємстві</i>		
	Тема 3. Місце, роль та особливості кризових явищ у економічних системах	2
	Тема 4. Криза збутової політики	2
<i>Кредит 3. Діагностика фінансового стану підприємства</i>		
	Тема 5. Криза фінансового стану підприємства	2
	Тема 6. Криза логістичної політики підприємства	2
<i>Кредит 4. Кризи управління підприємством</i>		
	Тема 7. Виробничо-технологічна криза підприємства	2
	Тема 8. Криза управління персоналом	2
<i>Кредит 5. Нейтралізація кризових явищ</i>		
	Тема 9. Організаційна криза на підприємстві	2
	Тема 10. Функції кризис-менеджменту	2
		Разом 20

Заочна форма навчання

№ п/п	Назва теми	Кількість год.
<i>Кредит 1.</i>		
1.		
<i>Кредит 2.</i>		
2.		
<i>Кредит 3.</i>		
3.		
	Усього:	

5. Теми практичних занять

Денна форма навчання

	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Теоретичні основи кризис-менеджменту</i>		
	Тема 1. Концепція життєвого циклу (ЖЦ) підприємства	2
	Тема 2. Кризове середовище та його вплив на діяльність підприємства	2
<i>Кредит 2. Види кризових явищ на підприємстві</i>		
	Тема 3. Місце, роль та особливості кризових явищ у економічних системах	2
	Тема 4. Криза збутової політики	2
<i>Кредит 3. Діагностика фінансового стану підприємства</i>		
	Тема 5. Криза фінансового стану підприємства	2
	Тема 6. Криза логістичної політики підприємства	2
<i>Кредит 4. Кризи управління підприємством</i>		
	Тема 7. Виробничо-технологічна криза підприємства	2
	Тема 8. Криза управління персоналом	2
<i>Кредит 5. Нейтралізація кризових явищ</i>		
	Тема 9. Організаційна криза на підприємстві	2
	Тема 10. Функції кризис-менеджменту	2
		Разом 20

Заочна форма навчання

№ п/п	Назва теми	Кількість год.
<i>Кредит 1.</i>		
1.		
<i>Кредит 2.</i>		
2.		
<i>Кредит 3.</i>		
3.		
	Всього:	

6. Лабораторні заняття
Не передбачено навчальним планом

7. Самостійна робота

Денна форма навчання

	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Теоретичні основи кризис-менеджменту</i>		
	Тема 1. Концепція життєвого циклу (ЖЦ) підприємства	11
	Тема 2. Кризове середовище та його вплив на діяльність підприємства	11
<i>Кредит 2. Види кризових явищ на підприємстві</i>		
	Тема 3. Місце, роль та особливості кризових явищ у економічних системах	11
	Тема 4. Криза збутової політики	11
<i>Кредит 3. Діагностика фінансового стану підприємства</i>		
	Тема 5. Криза фінансового стану підприємства	11
	Тема 6. Криза логістичної політики підприємства	11
<i>Кредит 4. Кризи управління підприємством</i>		
	Тема 7. Виробничо-технологічна криза підприємства	11
	Тема 8. Криза управління персоналом	11
<i>Кредит 5. Нейтралізація кризових явищ</i>		
	Тема 9. Організаційна криза на підприємстві	11
	Тема 10. Функції кризис-менеджменту	11
		Разом 10

Заочна форма навчання

№ п/п	Назва теми	Кількість год.
<i>Кредит 1.</i>		
1.		
2.		
<i>Кредит 2.</i> _____		
3.		
4.		
<i>Кредит 3.</i>		
5.		
	Всього:	

8. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

9. Індивідуальне науково-дослідне завдання складається з двох напрямів :

10. I – підготовка та захист контрольної роботи (для студентів ЗФН);

11. II – підготовка презентації з розробкою бізнес-плану (для студентів ДФН).

12. Підготовка та захист контрольної роботи:
13. Основне завдання цього виду діяльності – навчити студентів самостійно вирішувати задачі практичного спрямування за тематикою дисципліни. Перевірити і закріпити отримані студентами теоретичні знання, навчити їх систематизувати ці знання і застосувати при дослідженні конкретної теми.
14. Загальні вимоги до виконання індивідуального завдання:
15. 1) робота виконується за заданою тематикою;
16. 2) є самостійною роботою студента.

9.Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ECTS	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацювати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу кредиту.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється **відмінно** якщо він глибоко засвоїв основні поняття, повністю опрацював рекомендовану літературу і вільно використовує отриману з них та з суміжних навчальних дисциплін інформацію у відповідях на поставлені питання, без помилок виконує навчальні завдання, самостійно і критично вміє аналізувати явища і процеси, що відбуваються в управлінській сфері та робить правильні узагальнення та висновки;

Студенту виставляється **дуже добре** якщо він засвоїв основні поняття, суть аналізу управлінської діяльності, основні етапи та особливості їх розвитку, в основному опрацював рекомендовану літературу і без значних труднощів використовує отриману з них та з суміжних навчальних дисциплін інформацію у відповідях на поставлені питання, без суттєвих помилок виконує інші навчальні завдання, самостійно вміє аналізувати явища і процеси, що відбуваються в сфері менеджменту, та в основному робить правильні узагальнення та висновки;

Студенту виставляється **добре** якщо він засвоїв основні поняття, суть аналізу управлінської діяльності, основні етапи та особливості їх розвитку, в основному опрацював рекомендовану літературу і без значних труднощів використовує отриману з них та з суміжних навчальних дисциплін інформацію у відповідях на поставлені питання, без суттєвих помилок виконує інші навчальні завдання, самостійно, але з навідними питаннями вміє

аналізувати явища і процеси, що відбуваються у сфері менеджменту, та в основному робить правильні узагальнення та висновки;

Студенту виставляється **достатньо** якщо він точно засвоїв основні поняття, суть аналітичного процесу, основні етапи та особливості їх розвитку, ознайомився с рекомендованою літературою, може іноді залучати знання та інформацію з інших навчальних дисциплін, робить правильні узагальнення та висновки;

Студенту виставляється **задовільно** якщо він не точно і не повно засвоїв основні поняття, суть аналітичного процесу, основні етапи та особливості їх розвитку, недостатньо ознайомився с рекомендованою літературою, не може вільно залучати знання та інформацію з інших навчальних дисциплін, правильні узагальнення та висновки робить, як правило, з допомогою викладача

Оцінка за виконання індивідуального науково-дослідного завдання, завдань самостійної роботи виставляється з урахуванням таких параметрів:

Кількість балів у кінці семестру повинна складати від 250 до 500 балів (за 5 кредитів), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Поточне оцінювання та самостійна робота										КР	Накопичувальні бали/сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	100	500/100
40	40	40	40	40	40	40	40	40	40		

*Примітка. Коефіцієнт для іспиту – 0,6. Іспит оцінюється в 40 б.

10 Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є:

Демонстрування студентом високого рівня знань, вмінь та навичок з управління підприємством, вміння розробляти антикризовий план підприємства, планувати, організовувати та контролювати виконання антикризових заходів.

11. Методи навчання

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами, спостереження над усним мовленням, спостереження над мовним матеріалом, порівняльний аналіз, виразне читання текстів; ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки та ін.).

12. Рекомендована література

Базова

1. Антикризове управління: навчальний посібник / Б. Г. Шелегеда, О. М. Шарнопольська, М. В. Румянцев: ТОВ «ВРА «Епіцентр», 2013. - 252 с.
2. Василенко В. О. Антикризове управління підприємством: навч. посібник / В. О. Василенко. К.: ЦУЛ. 2013. - 504 с.
3. Єпіфанова І. Ю. Управління інвестиційною діяльністю промислових підприємств. Монографія / М. П. Войнаренко, І. Ю. Єпіфанова. Вінниця : ВНТУ, 2011. - 188 с.
4. Іванюта П. В., Лугівська О. П. Управління ресурсами та витратами. Навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2013. - 320 с.
5. Карпунь І.Н. Антикризові заходи на підприємстві: управління, стратегія, цілі та завдання: Монографія Львів: Видавництво «Магнолія 2006», 2014. - 440 с.
6. Коваленко, О. В. Антикризове управління: теорія, методологія та механізми реалізації : монографія / О. В. Коваленко ; Запоріж. держ. інж. акад. - Запоріжжя : ЗДІА, 2011. - 466 с.
7. Кривов'язюк, І. В. Антикризове управління підприємством : навч. посібник / І. В. Кривов'язюк. К. : Кондор, 2008. - 374 с.

8. Кульчій І. О. Антикризове управління: навчальний посібник / І. О. Кульчий. Полтава: ПолтНТУ, 2016. - 120 с.
9. Ларіонова І.К. Антикризове управління / І.К. Ларіонова. К. Наука, 2016. - 362 с.
10. Линник, О. І. Антикризове управління на вітчизняних та закордонних підприємствах: теорія, діагностика кризового стану, соціально-економічні аспекти управління : монографія / О. І. Линник, Р. Ф. Смолович, І. А. Юр'єва ; Нац. техн. ун-т «Харк. політехн. ін-т». Х. : Підручник НТУ «ХП», 2013. - 543 с.
11. Лігоненко Л. О. Антикризове управління підприємством: підручник / Л. О. Лігоненко. К. : КНТЕУ, 2005. - 824 с.
12. Монастирський, Г. Л. Антикризове управління : навч. посіб. / Г. Л. Монастирський, Т. М. Попович. Тернопіль : Крок, 2015. - 180 с.
13. Менеджмент : навч. посіб. / М. М. Шкільняк, О. Ф. Овсянюк-Бердадіна, Ж. Л. Крисько, І. О. Демків. Тернопіль : КРОК, 2017. - 252 с.
14. Основи антикризового управління: навчально-методичний посібник / О.А. Карпенко К.: Вид-во НАДУ, 2010. - 208 с.
15. Піюренко, І. О. Антикризове управління харчовими підприємствами: проблеми теорії і практики : монографія / Піюренко І. О. Херсон : Грінь Д. С., 2013. - 331 с.
16. Портна О.В. Антикризове управління підприємством: Навч. посібник / Портна О.В., Єршова Н.Ю., Юр'єва І.А. Львів: Видавництво «Магнолія 2006», 2013. - 283 с.
17. Прохорова В. В. Економічний розвиток підприємств: теоретико-методологічний аспект / В. В. Прохорова. Харків : УкрДАЗТ, 2010. - 523 с.
18. Скібіцький О. М. Антикризовий менеджмент : навч. посібник / О. М. Скібіцький. К.: Центр учбової літератури, 2009. - 568 с.
19. Терещенко О. О. Антикризове фінансове управління на підприємстві : навч. посіб. / О. О. Терещенко. К. : КНЕУ, 2004. - 560 с.
20. Ткаченко А.М. Сучасний підхід до антикризового управління машинобудівним підприємством: монографія / А.М. Ткаченко, О.П. Єлець. Запоріжжя: Видавництво Запорізької державної інженерної академії, 2010. – 277 с.
21. Тюріна Н. М. Антикризове управління: навч. посібник / Н. М. Тюріна, Н. С. Карвацка, І. В. Грабовська. К.: ЦУЛ. 2012. - 448 с.

Допоміжна:

1. Ареф'єва, О. В. Антикризове фінансове управління підприємством: монографія / О. В. Ареф'єва, Ю. В. Прохорова. Л. : Укр. акад. друкарства, 2011. - 249 с.
2. Белай С. В. Державні механізми протидії кризовим явищам соціально-економічного характеру: теорія, методологія, практика : монографія / С.В. Белай. Х. : Вид-во НАНГУ, 2015. - 349 с.
3. Чернявський А. Д. Антикризове управління підприємством: навч. посібник. / А. Д. Чернявський. К. : МАУП, 2006. - 256 с.
4. Шершньова З.Є. Антикризове управління підприємством : Навч. посіб. / [З.Є. Шершньова, В.М. Багацький, Н.Д. Гетманцева]; За заг. ред. З.Є. Шершньової. К.: КНЕУ, 2007. - 680 с.
5. Штангрет А. М. Антикризове управління підприємством: навч. посібник. / А. М. Штангрет, О. І. Копилук. К. : Знання, 2007. 335 с.

13.Інформаційні ресурси

1. <https://nads.gov.ua/>

